

ACTIVITEITENVERSLAG 2022
VAN DE RAAD VOOR DE INTELLECTUELE EIGENDOM¹

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING

I. VOORSTELLING VAN DE RAAD VOOR DE INTELLECTUELE EIGENDOM

I. 1. MISSIE

I. 2. STRUCTUUR EN SAMENSTELLING

II. ACTIVITEITEN IN 2022

II. 1. ACTIVITEITEN VAN DE RAAD VOOR DE INTELLECTUELE EIGENDOM

II. 2. ACTIVITEITEN VAN DE SECTIE "INDUSTRIËLE EIGENDOM"

II.2.1. MERKENRECHT

II.2.2. Octrooirecht

II.2.3. Varia

II. 3. ACTIVITEITEN VAN DE SECTIE "AUTEURSRECHT EN NABURIGE RECHTEN"

* * *

---

¹ Koninklijk besluit van 5 juli 2004 houdende oprichting van een Raad voor de Intellectuele Eigendom, B.S. 17 augustus 2004, gewijzigd bij de koninklijke besluiten van 19 april 2014, B.S. 14 mei 2014, en van 16 december 2018, B.S. 17 januari 2019. Een kopie van dit besluit is als bijlage bijgevoegd.

INLEIDING

De bedoeling van dit rapport is om verslag uit te brengen over de werkzaamheden van de Raad voor de intellectuele eigendom (hierna genoemd de Raad) in 2022. Het gaat om het dertiende activiteitenverslag.

In het eerste deel van dit verslag wordt de Raad in het algemeen voorgesteld. In het tweede deel wordt een overzicht gegeven van de activiteiten van de Raad en van zijn twee secties "Industriële eigendom" en "Auteursrecht en naburige rechten" voor het jaar 2022.

I. VOORSTELLING VAN DE RAAD VOOR DE INTELLECTUELE EIGENDOM

I.1. MISSIE

De Raad voor de intellectuele eigendom is een adviesorgaan van de betrokken milieus, opgericht door de federale regering door een koninklijk besluit van 5 juli 2004².

Zijn hoofdopdracht bestaat erin om adviezen uit te brengen over alle aangelegenheden die verband houden met de intellectuele eigendom aan de minister die de intellectuele eigendom tot zijn bevoegdheid heeft³. Het is immers wenselijk dat de overheid die in deze aangelegenheid beslissingen neemt, wordt geïnformeerd door de meningen van de academici en de belanghebbende partijen. Enerzijds maakt de intellectuele eigendom een belangrijke ontwikkeling door, die grotendeels toe te schrijven is aan technologische evoluties en aan de economische, sociale, wetenschappelijke en culturele veranderingen die deze met zich meebrengen. Anderzijds is er een nauwe interactie tussen verschillende belangrijke domeinen van de intellectuele eigendom en andere rechtstakken zoals het burgerlijk recht, het strafrecht, het vennootschapsrecht, het mededingingsrecht, het internationaal recht en de wetgeving inzake volksgezondheid.

I.2. STRUCTUUR EN SAMENSTELLING

De Raad is samengesteld uit twee secties: de Sectie "Industriële eigendom" en de Sectie "Auteursrecht en naburige rechten", deze zijn respectievelijk belast met vraagstukken inzake industriële eigendom en vraagstukken inzake auteursrecht en naburige rechten⁴. De Raad komt bijeen in een plenaire vergadering om de vraagstukken die gemeenschappelijk zijn aan het geheel van de intellectuele

---

²Koninklijk besluit van 5 juli 2004 houdende oprichting van een Raad voor de intellectuele eigendom, B.S. 17 augustus 2004. Dit besluit is op 1 januari 2006 in werking getreden. Het werd laatst gewijzigd door het koninklijk besluit van 16 december 2018.

³ In artikel 2 van het voornoemde koninklijk besluit van 5 juli 2004 wordt bepaald: "Onverminderd de bevoegdheden van andere instanties inzake intellectuele eigendom, legt de Raad aan de minister, die de intellectuele eigendom tot zijn bevoegdheid heeft, hierna de minister genoemd, op eigen initiatief na overleg met de Dienst voor de Intellectuele Eigendom of op verzoek van de minister, adviezen voor, over problemen die verband houden met de intellectuele eigendom".

⁴ Zie artikel 3, § 1, van het voornoemde koninklijk besluit van 5 juli 2004, gewijzigd bij de koninklijke besluiten van 19 april 2014 en van 16 december 2018.

eigendom te behandelen⁵. Deze structuur op twee niveaus beoogt rekening te houden met de kenmerken die eigen zijn aan de twee hoofdtakken van de intellectuele eigendom. Ze maakt het immers mogelijk dat vraagstukken die horizontaal betrekking hebben op het geheel van de intellectuele eigendom, zoals de middelen om de intellectuele eigendomsrechten te doen naleven, worden gecoördineerd binnen één enkel orgaan, en dat de vraagstukken die eigen zijn aan elke tak van de intellectuele eigendom worden voorgelegd aan de secties die specifiek hieraan zijn gewijd.

De samenstelling van de beide secties van de Raad is gemengd, in die zin dat elke sectie zowel personen omvat die erkend zijn om hun deskundigheid inzake intellectuele eigendom als personen die de betrokken sectoren vertegenwoordigen: de ondernemingen, de rechthebbenden, de gemachtigden, de consumenten, en sinds maart 2015, de gefedereerde entiteiten⁶. Deze samenstelling wil zowel mensen uit de academische en gerechtelijke wereld, als vertegenwoordigers van de belangrijkste betrokken milieus bij de uitwerking van adviezen betrekken. Binnen de sectie “Auteursrecht en de naburige rechten” werd deze samenstelling geformaliseerd in de vorm van twee subsecties: de subsectie “Deskundigen” en de subsectie “Belanghebbenden”. Dit laat toe om, afhankelijk van het te behandelen onderwerp, vergaderingen te organiseren in aanwezigheid van de leden van een bepaalde subsectie, dan wel in aanwezigheid van de voltallige sectie “Auteursrecht en de naburige rechten”.

De leden van de Raad worden benoemd door de minister van Economie voor een hernieuwbare termijn van vier jaar. Elke sectie wordt voorgezeten door een lid van de sectie, aangeduid door de minister van Economie voor een hernieuwbare termijn van vier jaar. De secties duiden elk op hun beurt twee ondervoorzitters aan. De Raad wordt beurtelings gedurende één jaar voorgezeten door de voorzitter van één van de secties, beginnend met de oudste voorzitter⁷. De samenstelling van de Raad in 2022 werd bepaald door het ministerieel besluit van dinsdag 18 december 2018⁸. De huidige samenstelling van de Raad werd vastgelegd door een ministerieel besluit van 8 maart 2023⁹.

Het secretariaat van de Raad en van de secties wordt waargenomen door de Dienst voor de Intellectuele Eigendom (hierna ‘DIE’)¹⁰.

De voorzitters van de Raad en van de secties kunnen, in samenspraak met de DIE, het onderzoek van sommige vraagstukken die tot hun respectieve bevoegdheden behoren, toevertrouwen aan een ad-

---

⁵ Zie artikel 5, tweede lid, van het voornoemde koninklijk besluit van 5 juli 2004, gewijzigd bij de koninklijke besluiten van 19 april 2014 en van 16 december 2018.

⁶ Zie artikel 3 van het voornoemde koninklijk besluit van 5 juli 2004, gewijzigd bij de koninklijke besluiten van 19 april 2014 en van 16 december 2018.

⁷ Zie artikelen 3 en 4 van het voornoemde koninklijk besluit van 5 juli 2004, gewijzigd bij de koninklijke besluiten van 19 april 2014 en van 16 december 2018.

⁸ Ministerieel besluit van 18 december 2018 houdende benoeming van de leden en de voorzitter van elke afdeling van de Raad voor de Intellectuele Eigendom, B.S. 22 januari 2019.

⁹ Ministerieel besluit van 8 maart 2023 houdende benoeming van de leden en de voorzitter van elke afdeling van de Raad voor de Intellectuele Eigendom, B.S. 27 maart 2023.

¹⁰ Zie artikel 8 van het voornoemde koninklijk besluit van 5 juli 2004, gewijzigd bij de koninklijke besluiten van 19 april 2014 en van 16 december 2018.

hocwerkgroep, samengesteld uit leden van de Raad of van een sectie die zij aanduiden en uit externe personen van wie de medewerking aan de werkzaamheden nuttig wordt geacht.

De raadpleging van de Raad of van de secties kan schriftelijk gebeuren indien de betrokken voorzitter dat gewettigd acht.

* * *

II. ACTIVITEITEN VAN DE RAAD EN DE SECTIES IN 2022

Het doel van dit onderdeel is op synthetische wijze een overzicht te geven van de werkzaamheden van de Raad en van de twee secties in de loop van het referentiejaar 2022. Telkens zullen het aantal en de data van de vergaderingen, alsook de onderzochte kwesties summier worden aangegeven. Dit houdt in dat er uitgebreid zal worden verwezen naar de verslagen van de vergaderingen van de Raad en van de twee secties. Indien een ad-hocgroep werd opgericht, zal op dezelfde manier worden te werk gegaan. Het gaat dus niet om een exhaustieve weergave van alle besprekingen die binnen de Raad en zijn secties zijn gevoerd.

II.1. ACTIVITEITEN VAN DE RAAD VOOR DE INTELLECTUELE EIGENDOM

De Raad heeft in de besproken periode een plenaire vergadering bijeengeroepen op 8 december 2022. Op de agenda stonden de volgende punten:

- 1) Goedkeuring van het PV van de plenaire vergadering van 12 oktober 2021- ter beslissing;
- 2) Goedkeuring van het activiteitenverslag van de Raad voor de Intellectuele Eigendom van 2021 - ter beslissing;
- 3) IPR-intensive industries and economic performance in the European Union update 2022 : Voorstelling door het EUIPO - ter informatie;
- 4) Econometrische analyse van het gebruik van systemen voor de bescherming van intellectuele eigendom in België: Voorstelling door de KU Leuven - ter informatie;
- 5) Goedkeuring van het advies "Evaluatie van de centralisatie van geschillen" - ter beslissing;
- 6) Activiteitenprogramma's van beide secties van de RIE voor 2023 - ter informatie;
- 7) Recente ontwikkelingen op het vlak van het auteursrecht en de industriële eigendom - ter informatie;
- 8) Varia.

In 2022 werden eveneens volgende punten door de Raad (in plenaire zitting) behandeld:

Econometrische analyse van het gebruik van systemen voor de bescherming van de intellectuele eigendom

In opdracht van het Benelux-Bureau voor de Intellectuele Eigendom (BOIP) en de FOD Economie werd een studie uitgevoerd naar de kenmerken van bedrijven die gebruik maken van toepassingen van intellectuele eigendom. De octrooien, merken, modellen en tekeningen en het kwekersrecht van 15.193 Belgische ondernemingen werden onderzocht voor de periode 2010-2019. Samen verkregen ze 82.190 intellectuele-eigendomsrechten (IER) , met een gemiddelde van 5,4 IER per onderneming. De kenmerken van ondernemingen met IER werden vervolgens vergeleken met 47.4315 ondernemingen zonder IER. Zowel de gemiddelde als de samengestelde groei, maar ook de productiviteit van de ondernemingen werden onderzocht. De studie werd tijdens de plenaire vergadering voorgesteld door de Katholieke Universiteit Leuven, die de studie heeft uitgevoerd. De leden van de Raad hadden de mogelijkheid om vragen te stellen.

IER-intensieve sectoren en economische prestaties in de Europese Unie - update 2022

De heer Wajzman, *Chief Economist* van het EUIPO, presenteerde deze studie, die deel uitmaakt van een reeks studies die tot doel hebben een beoordeling te geven van de totale bijdrage aan de EU-economieën van de sectoren die intensief gebruikmaken van verschillende soorten intellectuele-eigendomsrechten (IER). De studie bevestigt de economische voordelen voor Europa van merken, modellen, octrooien, auteursrechten, geografische aanduidingen en plantenrassen. Ze benadrukt onder andere dat binnen de IER-intensieve sectoren het economische gewicht van sectoren die technologieën voor klimaatmitigatie ontwikkelen en van sectoren die ecologische, zogenaamde “groene” merken exploiteren, de afgelopen jaren is toegenomen. Deze sectoren waren in de periode 2017-2019 goed voor 9,3 % van de werkgelegenheid en 14,0 % van het bbp in de EU en maakten een aanzienlijk aandeel uit van de buitenlandse handelsactiviteit van de EU.

II.2. ACTIVITEITEN VAN DE SECTIE "INDUSTRIËLE EIGENDOM"

II.2.1. Merkenrecht

In 2022 werden geen onderwerpen met betrekking tot het merkenrecht behandeld.

II.2.2. Octrooirecht

Onderzoeksvrijstelling: oprichting van een werkgroep van de Raad voor de intellectuele eigendom

Op 25 mei 2020 bezorgden een aantal universiteiten en onderzoeksinstituten de Dienst voor de Intellectuele Eigendom (DIE) en de voorzitter van de Raad voor de intellectuele eigendom, sectie “Industriële eigendom”, een brief waarin ze een reeks vragen stelden over het toepassingsgebied van de onderzoeksvrijstelling in België, in het licht van de wijziging van het wettelijke kader in 2017. Op haar vergadering van 1 juli 2022 besliste de sectie “Industriële eigendom” om een ad-hocwerkgroep op te richten, die zich zou buigen over de onderzoeksvrijstelling en de “Bolar”-vrijstelling in de Belgische wetgeving. Er werd ook besloten dat externe deelnemers uit de betrokken sectoren en andere externe deelnemers zouden worden uitgenodigd om deel te nemen aan de ad-hocwerkgroep.

De opdracht van de werkgroep bestond erin (1) de huidige situatie met betrekking tot de vrijstelling voor onderzoek en de Bolar-vrijstelling en de draagwijdte van de in 2017 aangebrachte wijzigingen in kaart brengen, (2) kennis te nemen van de bezorgdheden die werden geuit in de brief van 25 mei 2020 en de gevolgen na te gaan van de beperking van de onderzoeksexceptie (artikel XI.34, § 1, b) WER) voor Belgische onderzoeks- en kennisinstellingen, en (3) de in 2017 aangebrachte toevoeging met betrekking tot de toepassing van de uitzondering voor onderzoek op geneesmiddelen (artikel XI.34, § 1/1 WER) te evalueren en, (4) indien nodig, voorstellen tot aanpassing in te dienen. De ad-hocwerkgroep is in 2022 drie keer bijeengekomen.

Voorstel voor een verordening betreffende de bescherming van geografische aanduidingen voor ambachtelijke en industriële producten

De sectie "Industriële eigendom" besprak het voorstel voor een verordening dat op 13 april 2022 door de Europese Commissie werd gepubliceerd en dat tot doel heeft een EU-breed beschermingssysteem voor geografische aanduidingen van ambachtelijke en industriële producten te creëren.

Sinds de EU is toegetreden tot de Akte van Genève bij de Overeenkomst van Lissabon betreffende oorsprongsbenamingen en geografische aanduidingen, moet de voorgestelde verordening ervoor zorgen dat producenten het internationale regelgevingskader voor de registratie en de bescherming van Geografische aanduidingen (GA's) ten volle kunnen benutten. Europese producenten van (non-agri) GA-producten komen momenteel niet in aanmerking voor bescherming op grond van de Akte van Genève en de EU moet beschermingsaanvragen van leden van de Akte van Genève afwijzen, omdat er geen gemeenschappelijk EU-rechtskader is. Ook kunnen EU-producenten niet profiteren van de bescherming die wordt geboden door EU-handelsovereenkomsten, die momenteel alleen betrekking hebben op GA's voor landbouwproducten.

Wetsontwerp houdende verbeteringen inzake octrooien, ABC's en kwekersrechten

De sectie "Industriële eigendom" werd geïnformeerd over de derde fase van het project ter verbetering van het wet- en regelgevingskader voor octrooien, ABC's en kwekersrechten, dat resulteerde in de wet van 25 september 2022 houdende invoeging in boek XI van het Wetboek van economisch recht van diverse bepalingen betreffende intellectuele eigendom, gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 24 oktober 2022. Deze wet bevat diverse bepalingen betreffende onder meer het gebruik van talen, de implementering van het systeem Digital Access Service (DAS) van de WIPO, de aanpassing van termijnen in geval van crisis, de AVG (GDPR) en het Instituut voor Octrooigemachtigden. Een deel van deze bepalingen is op 1 december 2022 in werking getreden.

Uitvoering de wet van 8 juli 2018 houdende bepalingen ter bescherming van de titel van octrooigemachtigde

De sectie "Industriële eigendom" heeft kennis genomen van de jongste ontwikkelingen rond het Instituut voor Octrooigemachtigden. Op 30 september 2021 vond de eerste algemene vergadering van het Instituut plaats. Vervolgens werden verkiezingen gehouden voor de verschillende mandaten binnen het Instituut en werden ook de eerste beslissingen genomen, zoals de goedkeuring van een aantal reglementen zoals het huishoudelijk reglement of de gedragscode. De mandaten na de verkiezingen zijn ingegaan op 15 oktober 2021. De zetel van het Instituut is gevestigd in het gebouw van Essenscia. Het budget voor het eerste boekjaar werd ook al goedgekeurd door de Algemene vergadering.

Studie over de impact van artificiële intelligentie op de regelgeving binnen bepaalde economische domeinen

De sectie "Industriële eigendom" heeft kennis genomen van de resultaten van een studie over de impact van artificiële intelligentie in bepaalde economische domeinen, waaronder intellectuele eigendom. Het eerste deel van de studie betreft een juridische analyse van de impact van AI op het huidige wettelijke kader in België. In het tweede deel wordt een vergelijkende analyse gemaakt van de maatregelen die onze buurlanden hebben genomen om de uitdaging van AI in de betreffende regelgeving aan te gaan. In het laatste deel wordt een reeks mogelijke maatregelen voorgesteld om de ontwikkeling en het

gebruik van intellectuele eigendom in België te ondersteunen. De studie werd op 1 februari 2022 ook al gepresenteerd tijdens een webinar in aanwezigheid van de staatssecretaris voor Digitalisering en de vice-eersteminister en minister van Telecommunicatie.

TRIPs waiver

Op 17 juni 2022 werd tijdens de ministeriële conferentie van de WHO een tekst aangenomen betreffende een vrijstelling van octrooibescherming voor vaccins tegen Covid-19, waarin de bepalingen van de artikelen 31 en 31bis van de TRIPS-overeenkomst met betrekking tot dwanglicenties worden verduidelijkt. Deze regeling is alleen van toepassing op Covid-vaccins. De tekst voorziet echter in de mogelijkheid om de vrijstelling uit te breiden tot diagnostische en therapeutische handelingen.

Uitvoering van het eenheidsoctrooi pakket

De sectie "Industriële eigendom" besprak de jongste ontwikkelingen in dit dossier. Oostenrijk heeft zijn akte van bekrachtiging van het protocol betreffende de voorlopige toepassing van de Overeenkomst betreffende een eengemaakt octrooigerecht (UPC-Overeenkomst) op 18 januari 2022 neergelegd, wat het begin van de periode van voorlopige toepassing van de Overeenkomst markeerde. De hervorming van het eenheidsoctrooi en van het Eengemaakt octrooigerecht trad in werking op 1 juni 2023 nadat Duitsland zijn akte van bekrachtiging van de UPC-Overeenkomst had neerlegd. Het Europees Octrooibureau voorziet ook in twee overgangsmaatregelen, namelijk de mogelijkheid om de verlening van het Europees octrooi uit te stellen om aldus te kunnen opteren voor het effect van de eenheidswerking, en de mogelijkheid om een verzoek om eenheidswerking in te dienen bij het EOB zodat het snel kan worden verwerkt.

Het administratief comité, het begrotingscomité en het raadgevend comité van het Eengemaakt octrooigerecht hadden hun openingsvergadering op 22-23-24 februari 2022. Het administratief comité nam het procedurereglement aan op 8 juli. Op 19 oktober werden de eerste rechters van het gerecht benoemd door het administratief comité, na een selectieprocedure door het raadgevend comité.

II.3. ACTIVITEITEN VAN DE SECTIE "AUTEURSRECHT EN NABURIGE RECHTEN"

In februari 2022 vond een schriftelijke raadpleging plaats over een lijst met vragen van het Franse voorzitterschap van de Raad van de EU die naar de lidstaten was gestuurd om gevallen te identificeren waarin de doeltreffendheid van de bescherming door de auteursrechtelijke regels wordt omzeild. De ontvangen bijdragen hebben als input gediend voor discussies binnen de Raad van de EU over dit onderwerp.

Naar aanleiding van de omzetting van richtlijn 2019/790 heeft het Parlement op zijn beurt de leden van de Raad voor de intellectuele eigendom, "sectie auteursrecht en naburige rechten" (onder andere) geraadpleegd over het wetsontwerp voordat het op 19 juni 2022 werd aangenomen. Dankzij deze raadpleging van het Parlement kon het advies van de RIE van 19 juni 2020, dat op initiatief van de minister van Economie was gevraagd, worden aangevuld, met name wat artikel 54 betreft.

Vervolgens vond op 29 november 2022 een virtuele vergadering plaats van de Raad voor de intellectuele eigendom, "sectie Auteursrecht en naburige rechten". Tijdens deze vergadering werden besprekingen gestart rond de uitvoeringsmaatregelen te nemen in het kader van de wet van 19 juni 2022 tot omzetting van richtlijn 2019/790. Het betreft onder meer maatregelen in verband met niet of niet meer in de handel zijnde werken, het persuitgeversrecht, het aansprakelijkheidsregime voor aanbieders van onlinediensten voor het delen van content, de proportionele en toereikende vergoeding en de overeenkomsten. De raadpleging had ook betrekking op het nut om de wet van 19 juni 2022 op bepaalde punten aan te passen.

De voorzitter van de sectie "Auteursrecht en naburige rechten"

De voorzitter van de sectie "Industriële eigendom"

Marie-Christine Janssens

Fernand de Visscher